

NHG-Tabel 49-Ingrepen en behandelingen-Documentatie

Versie 4.0, juli 2020, ©Nederlands Huisartsen Genootschap

Inhoudsopgave

1. Doel van de tabel.....	1
2. Doelgroepen	1
3. Toepassing in Huisarts Informatie Systeem	2
4. Structuur van de tabel	2
5. Versie beschrijving.....	5
6. Relaties met andere tabellen	5
7. Inblikweergave/online viewer	5
8. Totstandkoming.....	5
9. Contact	6

1. Doel van de tabel

NHG-Tabel 49 Ingrepen en behandelingen maakt het mogelijk om operaties, ingrepen en ingrijpende behandelingen in een Huisarts Informatie Systeem gecodeerd vast te leggen.

De begrippen ‘behandeling’, ‘verrichting’, ‘ingreep’, en ‘operatie’ lopen nog wel eens wat door elkaar. Het begrip ‘behandeling’ is het overkoepelende concept; ‘ingreep’ en ‘operatie’ zijn voorbeelden van behandelingen.

Het begrip ‘verrichting’ reserveren we voor de financiële aspecten van een handeling, mede omdat er al een tabel verrichtingen in HIS'en aanwezig is, waarin met name de tarieven van de diverse verrichtingen worden vastgelegd.

Een ‘ingreep’ is een meer of minder invasieve handeling aan het lichaam. Een ‘operatie’ is een bijzonder soort ingreep, namelijk een ingreep waarbij gesneden wordt. Een voorbeeld van een ingreep is het verwijderen van een corpus alienum uit de neus van een kind. Een voorbeeld van een operatie is een appendectomie. Naast deze ingrepen kunnen ook andere ingrijpende behandelingen van belang zijn om vast te leggen, zoals stamceltherapie, bestraling of immuunsuppressie. Ook hiervoor zijn codes opgenomen in de tabel. De tabel bevat derhalve ingrepen, operaties en ingrijpende behandelingen.

Diagnostische ingrepen zijn niet in deze tabel opgenomen. Deze zijn al aanwezig in NHG-tabel Diagnostische bepalingen (tabel 45). Het onderscheid is soms subtiel: als een artroscopie wordt uitgevoerd, waarbij uitsluitend wordt gekeken, dan valt dit onder diagnostiek, d.w.z. een code uit de tabel Diagnostische bepalingen. Wordt bij diezelfde ingreep ook een stukje meniscus verwijderd, dan betreft het een operatie (er is een therapeutisch doel) d.w.z. een code uit deze tabel ‘Ingrepen en behandelingen’.

2. Doelgroepen

Deze documentatie is bedoeld voor HIS- en HAPIS -leveranciers en -gebruikers.

3. Toepassing in Huisarts Informatie Systeem

Invoeren behandeling

Behandelingen worden vastgelegd in een apart onderdeel van het medisch dossier van de patiënt in het HIS. Er zijn behandelingen, die bij een actieve episode horen en er zijn behandelingen uit het verleden, die niet bij een specifieke episode horen (bijvoorbeeld tonsillectomie als kind).

Ook de invoer kan op twee wijzen: een behandeling kan worden ingevoerd vanuit een episode of vanuit een apart onderdeel in het HIS, waarbij de behandeling al dan niet alsnog gekoppeld kan worden aan een episode, indien van toepassing.

Wanneer een behandeling wordt vastgelegd binnen een episode, dan is de diagnose vastgelegd in de ICPC van de episode. Om die reden is er ook *niet* voor gekozen om een aantal veel voorkomende kleine ingrepen aan de huid specifiek op te nemen. Hoezeer ‘verwijderen wrat’, ‘verwijderen fibroom’, etc. ook ingeburgerd zijn, in feite is ‘verruca’, ‘fibroom’ de diagnose. De ingreep is 1694: Lokale excisie / destructie van aandoening van huid / subcutis. Ook hier zal de huisarts dus in de ICPC van de episode de aandoening registreren en met een gecodeerde behandeling de verwijdering ervan.

Opzoeken behandeling uit tabel

De tabel is gestructureerd door middel van rubrieken en subrubrieken. Wanneer een gebruiker een code van een behandeling opzoekt dan zal hij zijn keuze altijd binnen de context doen: als de gebruiker een ingreep aan de nier wilt vastleggen, dan zal hij de gehele keuzelijst van subrubrieken van die rubriek ‘ingreep aan nier’ moeten zien, om de juiste keuze te kunnen maken. Ook wanneer er op trefwoord gezocht wordt is het de bedoeling dat de gebruiker niet alleen de ingrepen te zien krijgt waar dat woord in voorkomt, maar ook de andere ingrepen uit dezelfde rubriek. Om die reden verwijst de thesaurus altijd naar een rubriek, nooit naar een subrubriek.

Net als bij ICPC is de bedoeling dat men zo specifiek mogelijk codeert. In principe kiest men een subrubriek. Alleen als de beoogde ingreep daar niet bij staat (of als het een rubriek is zonder subrubrieken), dan is het toegestaan om op het rubrieksniveau te coderen.

Zie verder HIS referentiemodel [Dossierdeel behandelingen](#)

4. Structuur van de tabel

De uitlevering bestaat uit twee tabellen:

1. Hoofdtabel Ingrepen en Behandelingen
2. Thesaurus: tabel met thesauruswoorden

De tabellen worden uitgeleverd als tab-gescheiden txt-bestanden, met tekencodering UTF-8.

Het voorlooprecord is als volgt opgebouwd:

Tabelnaam > Tabelnr > Versienr > datum (dd-MM-jjjj) > Bron > txt-naam (indien van toepassing)

Hoofdtabel Ingrepen en Behandelingen

Kolomnaam	Typering:	Toelichting:
Id	Numeriek	Uniek (en betekenisloos) getal van vier cijfers. Waarde vanaf 1000
Omschrijving	Tekst	Omschrijving van de ingreep in leesbare tekst.
Rubriek	Alfanumeriek	Code voor de rubriek waar de ingreep onder valt. Twee-cijferig door voorloopnullen. Waarden van '01' – '99'
Subrubriek	Alfanumeriek	Code voor de subrubriek waar de ingreep onder valt Twee-cijferig door voorloopnullen. Waarden van '01' – '99'
Tractusletter	Alfanumeriek	Tractusletter van de ICPC waar de ingreep bij hoort. Eén hoofdletter (tractusletter ICPC). Waarde 'A' – 'Z'
CMSV-code	Tekst	Oude classificatiecode van Medisch Specialisten. Combinatie van cijfers en streepje en punt. Meerdere toegestaan gescheiden door komma.
VO	Numeriek	Versie opname. Versienummer van de tabel waarin het item voor het eerst is opgenomen.
VM	Numeriek	Versie mutatie. Versienummer van de tabel waarin het item voor het laatst is gewijzigd.
VV	Numeriek	Versie vervallen. Versienummer van de tabel waarin het item is vervallen.
Attentiewaarde	Numeriek	Indicator die aangeeft of het om een belangrijke behandeling gaat die attentie behoeft in het dossier. Waarde 0 of 1 1 = deze ingreep heeft attentiewaarde 0 = deze ingreep heeft geen attentiewaarde

Toelichting bij typering:

Numeriek: cijfers 0 t/m 9

Alfanumeriek: letters en cijfers, geen diakrieten of leestekens, wel spaties

Tekst: tekstlengte t/m 255 karakters, inclusief spaties en leestekens; diakrieten toegestaan; geleiden niet toegestaan

Toelichting bij de kolommen:

1. Id

Dit is de unieke identificatie van de betreffende ingreep. Dit is een uniek (en betekenisloos) getal, van vier cijfers. Deze Id moet in de database worden opgeslagen en gebruikt bij de communicatie. (Dus niet de rubriek/subrubriek code).

2. Omschrijving

De omschrijving van de ingreep in leesbare tekst. De maximumlengte van de gebruikte omschrijvingen is niet vastgelegd. In de praktijk kan uitgegaan worden van 100 tekens.

3. Rubriek

De rubrieksaanduiding van de ingreep. Hierin staat een getal van twee cijfers. Bij getallen onder de 10 is een voorloopnul toegepast.

4. Subrubriek

Hierin staat de subrubrieksaanduiding van de ingreep. Ook dit is een getal van twee cijfers, zonodig met een voorloopnul.

Door rubriek en subrubriek achter elkaar te plaatsen, met een punt ertussen, ontstaat een

indelingscode van de ingreep. Deze indelingscode moet kunnen worden getoond bij een ingreep (al dan niet tonen mag ook instelbaar zijn door de gebruiker).

5. Tractusletter

Hier staat één hoofdletter die de ICPC tractus aangeeft waar deze ingreep bij hoort. Deze kan worden gebruikt om bij het zoeken naar een ingreep te filteren op een ICPC hoofdstukcode.

6. CMSV code

Hier vindt u de overeenkomende CMSV (Classificatie Medisch Specialistische Verrichting) code van de betreffende ingreep. Het kan, alleen bij rubrieken, vóórkomen dat één ingreep meerdere CMSV-codes heeft. De meerdere codes staan met komma's ertussen vermeld in één veld. Bij subrubriekcodes is dit niet toegestaan en zal er altijd slechts één CMSV-code aan een ingreep gekoppeld zijn.

(Het is ook niet toegestaan dat twee ingrepen uit de tabel naar dezelfde CMSV-code zouden verwijzen).

De medisch specialisten zijn inmiddels overgegaan op een ander codeer stelsel voor verrichtingen.

7. Versie controle velden

VO = versie opname, VM = versie mutatie, VV = versie vervallen.

Ingrepen waarbij een versienummer is ingevuld in de kolom 'VV' zijn dus vervallen en dienen niet meer gekozen te kunnen worden in een HIS. Zij dienen nog wel in de database aanwezig te zijn, om oude vastgelegde gegevens nog correct te kunnen weergeven.

8. Attentiewaarde (nieuw in versie 4)

Hier staat een 0 (geen attentiewaarde) of een 1 (wel attentiewaarde). Als deze aan staat, dient het HIS bij het kiezen van deze ingreep, deze automatisch attentiewaarde te geven. De gebruiker kan desgewenst de attentiewaarde zelf aanpassen. Het concept van attentiewaarde wordt verder beschreven in het HIS Referentiemodel.

Thesaurus

De thesaurus bevat een woordenlijst waarop gezocht kan worden voor het terugvinden van de ingrepen. Elk thesauruswoord is gekoppeld aan een rubriek in de hoofdtabel.

De thesaurus kan in de toekomst gemakkelijk worden uitgebreid. Momenteel is de thesaurus gevuld met woorden die orgaansystemen of lichaamsdelen aanduiden, alsmede enkele termen rond specifieke operaties of aandoeningen. In vele gevallen is een operatie het gemakkelijkst te vinden door te zoeken op het orgaan of lichaamsdeel waaraan geopereerd wordt.

Deze tabel bevat de verwijswwoorden-thesaurus die het systeem herkent. Thesauruswoorden verwijzen naar de Rubriek (niet naar een subrubriek).

Kolomnaam	Typering:	Toelichting:
ID	Numeriek	Uniek (en betekenisloos) getal om het verwijswoord te identificeren. Waarde 1-999
Zoeksleutel	Alfanumeriek	Woorden waarop gezocht kan worden.
Nr	Alfanumeriek	Verwijzing naar rubrieken in de hoofdtabel. Waarde '01' – '99'
VO	Numeriek	Versie opname. Versienummer van de tabel waarin het item voor het eerst is opgenomen.

VM	Numeriek	Versie mutatie. Versienummer van de tabel waarin het item voor het laatst is gewijzigd.
VV	Numeriek	Versie vervallen. Versienummer van de tabel waarin het item is vervallen.

5. Versie beschrijving

Versie 4

Er zijn geen ingrepen toegevoegd, verwijderd of gewijzigd. Deze update omvat de toevoeging van de kolom Attentiewaarde. Aan de thesaurus is niets gewijzigd.

Structurele wijzigingen

In deze versie is in de hoofdtabel een nieuwe kolom Attentiewaarde opgenomen. Attentiewaarde heeft de score 0 of 1. Een 0 betekent geen attentiewaarde en 1 betekent heeft attentiewaarde. Attentiewaarde bij een ingreep of behandeling betekent dat kennis hiervan van belang is voor het medisch handelen nu en in de toekomst.

Voorgaande versies

De eerste versie van deze tabel verscheen in 2009.

Versie 2 kwam uit in november 2011 en voegde een twintigtal ingrepen en ingrijpende behandelingen toe aan de tabel. Alsmede een aantal wijzigingen en één vervallen ingreep.

Versie 3 dateert van november 2013 en voegt slecht één ingreep toe (peritoneaal dialyse).

Op verzoek is de documentatie van deze oudere versies beschikbaar.

6. Relaties met andere tabellen

Bij het opzetten van deze tabel in 2009 is gebruik gemaakt van de structuur van de CMSV-tabel (Classificatie van Medisch Specialistische Verrichtingen, v 2.6). De relatie tussen concepten in deze NHG tabel en die in de CMSV is in de tabel ter informatie aangegeven. Deze relatie heeft in de HISsen geen consequenties.

In de koppeltabel NHG Tabel 64-Behandeling en contra-indicatieaarden wordt verwezen naar de behandelingen in deze tabel.

7. Inkijkweergave/online viewer

Voor het inkijken van de tabel en de samenhang van gegevens is een zogenaamde viewer beschikbaar. De Ingrepenviewer is online te vinden op: <https://viewers.nhg.org/ingrepenviewer/>

8. Totstandkoming

Het monnikenwerk om voor de eerste versie de duizenden codes van CMSV langs te lopen en terug te brengen tot een handzaam aantal is gedaan door Paul Voskuil (+), voormalig huisarts, free-lance NHG-medewerker. Zo is een conceptversie van de tabel ontwikkeld binnen het NHG.

Deze conceptversie is in een veldronde beoordeeld door een twintigtal huisartsen (individueel geïnteresseerden en vanuit HIS gebruikersverenigingen).

In deze veldronde is veel waardering geuit voor deze nieuwe tabel. Ook werden nog diverse suggesties gedaan voor uitbreidingen van de tabel, die in belangrijke mate overgenomen zijn in de eerste officiële versie.

De versies 2, 3 zijn door medewerkers van het programma informatisering Huisartsenzorg verzorgd naar aanleiding van suggesties uit het veld.

Voor versie vier is door een panel van huisartsen beoordeeld welke ingrepen als default attentiewaarde moeten krijgen in het HIS en welke niet. Deze huisartsen zijn deelnemers aan de werkgroep ADEPD (adequate dossiervoering EPD), ondersteund door NHG medewerker Khing Njoo, huisarts niet praktiserend.

9. Contact

Voor meer informatie over deze tabel kunt u contact opnemen met:

- Erica Bastiaanssen: e.bastiaanssen@nhg.org
- Henk Westerhof: h.westerhof@nhg.org

Beiden zijn werkzaam bij het cluster Praktijk, Kwaliteit en Innovatie - Programma Informatisering Huisartsenzorg